

Groene pijlen in vluchtplattegrond

Advies 2409

Trefwoorden: Bbl, brandveilig gebruik, kantoorfunctie, meldingsplicht, bestaande bouw, vluchtrouteaanduiding,
Datum: 22 november 2024
Status: Definitief

Dit advies is opgesteld voor deze specifieke casus en is niet algemeen geldend. Het is tot stand gekomen met de door partijen aangeleverde gegevens. Deze publieke versie is geanonimiseerd waardoor niet alle documenten waarop dit advies gebaseerd is, herkenbaar zijn weergegeven.

Beschrijving

Bij een melding brandveilig gebruik zijn nieuwe tekeningen ingediend bij de gemeente. De gemeente heeft aangegeven dat deze tekeningen niet voldoen aan de indieningsvereisten als bedoeld in artikel 6.8 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). De gemeente heeft de indiener daarop gevraagd om de tekeningen te herzien en de verschillende vluchtroutes op de vluchtplattegronden te markeren met groene pijlen, als bedoeld in NEN 1413.

Indiener is van mening dat de ingediende vluchtplattegronden voldoen aan de wettelijke indieningsvereisten hiervoor en dat geen groene pijlen langs de vluchtroutes geplaatst hoeven worden. Alleen de vluchtroutebordjes dienen met de daarvoor bestemde symbolen te worden aangegeven. Groene pijlen maken daar ook onderdeel van uit.

1 / 5

Adviesvraag

Namens indiener:

1. Moeten de denkbeeldige vluchtroutes met symbool 6.1.12 uit de NEN 1413 wel of niet aangegeven zijn op de tekeningen die behoren bij de melding brandveilig gebruik?
2. Indien dit wel verplicht is volgens de ATGB, op grond van welk artikel zou deze verplichting dan gelden?

Namens het bevoegd gezag:

3. Op welke wijze moeten vluchtroutes, volgens artikel 6.8 van het Bbl, worden weergegeven op de tekening behorende bij een gebruiksmelding?

Standpunt belanghebbende

Wij hebben de vraag gesteld aan het Informatiepunt leefomgeving (IPLO, ref.nr. 24 09 2540). Hun antwoord was duidelijk:

*Op 19 september heeft u een vraag aan ons gesteld. Uw vraag is:
Wij hebben een gebruiksmelding ingediend. De gemeente geeft aan dat het niet akkoord is omdat er onder andere geen groene pijlen vermeld staan in de gangen. In het BBL staat niet vermeld dat dit*

Groene pijlen in vluchtplattegrond

Advies 2409

moet. Nu wordt de gebruiksmelding afgekeurd en zouden we een nieuwe melding moeten doen. Dit kan natuurlijk niet. Bij andere gemeentes is dit niet noodzakelijk.

In antwoord op uw vraag geven wij de volgende informatie:

De aanvraagvereisten voor de gebruiksmelding staan in artikel 6.8 Bbl. Daarin lezen wij geen groene pijlen. Wat wel kan, is dat dit in de NEN 1413 staat. Daar staat weliswaar in lid 5 een verwijzing naar, maar wij hebben hier eerder vragen over gehad. Mogelijk is die verwijzing bedoeld op wat in lid 4 staat. Dit is door een vernummering in het verleden wellicht misgegaan. Het is een punt wat we aan het ministerie hebben voorgelegd en wat mogelijk in de toekomst wordt aangepast. Wij leggen NEN-normen verder niet uit, maar u kunt zelf aan de gemeente vragen op basis waarvan ze een groene pijl verlangen.

Er zit wel degelijk een verschil tussen het Bouwbesluit en het Bbl. Op grond van de nu voorliggende regelgeving kunnen de groene pijlen, zoals het IPLO ook bevestigt, niet worden geëist, maar alleen gewenst. Dat de pijlen wel in de NEN 1413 staan, maakt geen verschil. Vanuit het Bbl zijn ze als indieningsvereisten als niet voorgeschreven te vermelden.

In het Bbl is bij "punt 5" aangegeven dat de aard en plaats van de brandveiligheidsinstallaties aangeduid dienen te worden conform de NEN 1413, voor zover de norm daarin voorziet. Dit heeft derhalve alleen betrekking op brandveiligheidsinstallaties en niet op de vluchtroutes.

Standpunt bevoegd gezag

Het standpunt van de gemeente is gelijk aan die van de reactie van het Informatiepunt leefomgeving (IPLO), Zie onderstaande vraagstelling aan en antwoord van het Informatiepunt Leefomgeving (ref.nr. 24 09 1722):

2 / 5

Op 13 september heeft u een vraag aan ons gesteld. Uw vraag is:

In artikel 6.8 van het Bbl staan de indieningsvereisten met o.a. informatie die op de tekeningen moet staan, voor zover deze aanwezig zijn. Wij krijgen regelmatig reacties van melders over de interpretatie van de NEN 1413. Welke symbolen moeten voldoen aan de NEN 1413? Alle symbolen voor de informatie in lid 1 sub d onder 4 i tot en met xv of alleen van de brandveiligheidsinstallaties (omdat de verwijzing van de NEN 1413 achter punt 5 staat). Moet bijvoorbeeld noodverlichting worden aangeduid met het symbool uit de NEN 1413, omdat dit een brandveiligheidsinstallatie is en vluchtroutes hoeven dan niet te worden aangeduid met het symbool uit de NEN 1413? Moeten de vluchtroutes te allen tijde worden aangeduid (met de groene pijl uit de NEN 1413) of volstaat dit alleen met het aanduiden van de vluchtrouteaanduidingen? In onze beleving zijn dit twee aparte aspecten die moeten worden aangeduid, omdat ze ook afzonderlijk vermeld staan.

In antwoord op uw vraag geven wij de volgende informatie:

De formulering komt precies overeen met het Bouwbesluit 2012 (artikel 1.19 lid 6 onder e). De bepaling beoogt dat op de bouwkundige plattegrondtekening van de gebruiksmelding de symbolen worden gebruikt die de NEN 1413 gebruikt. Het is de vraag of 'De aanduidingen zijn conform NEN 1413' eigenlijk niet aan de opsomming van 4° gekoppeld moet zijn (vluchtroutes, draairichting etc) ipv aan 5° (de aard en de plaats van de brandveiligheidsinstallaties. In het Bouwbesluit 2012 (tekst van 2011) stond het aanvankelijk alleen bij de vluchtroutes, draairichting, etc. Zie pagina 11 van de tekst van toen:

Groene pijlen in vluchtplattegrond

Advies 2409

*"d. met aanduidingen van de plaats van, voor zover deze aanwezig zijn:
[...] vluchtroutes, draairichting [...]
De aanduidingen zijn conform NEN 1413 voor zover deze norm daarin voorziet."*

Later is in 2013 onderdeel e. eraan toegevoegd (gegevens en bescheiden over de aard en de plaats van de brandveiligheidsinstallaties, zie NvT pagina 27). Maar is het zinnetje 'De aanduidingen zijn conform NEN 1413 voor zover deze norm daarin voorziet.' ook verschoven naar onderdeel e. Het is de vraag of dat zo bedoeld is. Het is wel zo overgenomen in het Bbl. We zullen dit punt doorgeven aan het ministerie.

Uitgangspunten

Het advies is gebaseerd op de volgende documenten:

1. Adviesaanvraag van 25 september 2024;
2. E-mail van brandveiligheidsadviseur aan gemeente (ETB Meldingen), van 24 september 2024;
3. Antwoord op helpdeskvraag door indiener aan IPLO, van 19 september 2024, met kenmerk 24 09 2540;
4. Nagekomen reactie van gemeente, van 14 oktober 2024 waarin antwoord van helpdeskvraag 24 09 1722, van 13 september 2024 door IPLO als zienswijze is weergegeven;
5. Vluchtplattegronden, zoals ingediend voor melding brandveilig gebruik, van 19 april 2024, met kenmerk 16072/GA1, GA2, GA00, GA01, GA02, GA03, door brandveiligheidsadviseur.

3 / 5

Inhoudelijke beschouwing adviesvraag

De adviescommissie heeft bij de behandeling van de adviesvraag het volgende overwogen:

- Bij een gebruiksmelding moeten de in § 6.1.2 van het Bbl beschreven gegevens en bescheiden worden aangeleverd aan de gemeente. In artikel 6.8 eerste lid onder d. is hierover het volgende aangegeven:

Artikel 6.8 eerste lid onder d.

"... Op de plattegrondtekening of een bijlage daarvan is aangegeven:

...

4°. Met aanduidingen van de plaats van, voor zover deze aanwezig zijn:

...

ii. vluchtroutes;

...

5°. De aard en de plaats van de brandveiligheidsinstallaties. De aanduidingen zijn conform NEN 1413 voor zover deze norm daarin voorziet; ...

- Hieruit volgt dat aanduidingen volgens NEN 1413 uitsluitend voor brandveiligheidsinstallaties zijn aangestuurd, zoals aangegeven in onderdeel 5° onder d. van het eerste lid van artikel 6.8. Alle aanduidingen bij onderdeel 4° onder d. van het eerste lid van artikel 6.8 hoeven niet volgens NEN 1413 aangegeven te worden.

Groene pijlen in vluchtplattegrond

Advies 2409

- Een “aanduiding van een vluchtroute” (Bbl artikel 6.8 eerste lid onder d. onderdeel 4° ii) is overigens niet hetzelfde als een “vluchtrouteaanduiding” (Bbl artikel 6.8 eerste lid onder d. onderdeel 4° vi). Deze laatste is een installatietechnische maatregel (de zogenaamde nooduitgang-bordjes, bijvoorbeeld boven een vluchtdeur).
- In het Bbl is niet aangegeven hoe een vluchtroute moet worden aangeduid in een plattegrond, behorende bij de gebruiksmelding. De ATGB is van oordeel dat hier daarom enige beoordelingsruimte voor het bevoegd gezag bestaat om een vluchtroute adequaat aan te duiden op een vluchtplattegrond.
- In § 6.1.12 van NEN 1413 is het volgende symbool weergegeven als referentie voor de weergave van vluchtroute-informatie:

- De ATGB is van oordeel dat de in § 6.1.12 van NEN 1413 aangegeven aanduiding van een vluchtroute als een voorbeeld van een adequate aanduiding op vluchtplattegronden kan worden gezien.
- In dit geval heeft het bevoegd gezag aangegeven dat de indiener dat moet doen volgens het in § 6.1.12 van NEN 1413 aangegeven symbool. Het bevoegd gezag kan deze verplichting echter niet opleggen omdat de Omgevingswet geen grond biedt voor een dergelijke nadere of aanvullende eis.
- Door het indienen van een nieuwe gebruiksmelding waarin de vluchtroutes wel expliciet zijn aangeduid, hetzij conform § 6.1.12 van NEN 1413 of op een adequate alternatieve wijze, kan de door het bevoegd gezag aangegeven strijd met artikel 6.8 worden weggenomen. De ATGB sluit echter niet uit dat er, naast het gebruik van het in § 6.1.12 van NEN 1413 aangegeven symbool, ook andere mogelijkheden zijn om een vluchtroute adequaat aan te duiden op een vluchtplattegrond.

4 / 5

Vanuit de overgang tussen Bouwbesluit 2012 en Bbl wijst de ATGB nog op het volgende:

- De aanduidingen in NEN 1413 waren onder het Bouwbesluit 2012 ook van toepassing op de aanduiding van de vluchtroute. Hierin was het volgende aangegeven over alle in het zesde lid onder a tot en met e van artikel 1.19 vermelde aanduidingen: *“De aanduidingen zijn conform NEN 1413 voor zover deze norm daarin voorziet.”*

Groene pijlen in vluchtplattegrond

Advies 2409

Advies

Gelet op het voorgaande adviseert de ATGB in deze casus als volgt over de toepassing van de bouwvoorschriften:

Namens indiener:

1. *Moeten de denkbeeldige vluchtroutes met symbool 6.1.12 uit de NEN 1413 wel of niet aangegeven zijn op de tekeningen die behoren bij de melding brandveilig gebruik?*

De denkbeeldige vluchtroutes moeten adequaat zijn aangegeven, maar het aanduiden van de vluchtroutes met het symbool uit § 6.1.12 van de NEN 1413 is niet vereist volgens artikel 6.8 eerste lid onder d onderdeel 4°. Het bevoegd gezag heeft enige beoordelingsruimte om te bepalen op welke wijze een vluchtroute adequaat kan worden aangegeven op een plattegrond behorende bij de gebruiksmelding.

2. *Indien dit wel verplicht is volgens de ATGB, op grond van welk artikel zou deze verplichting dan gelden?*

Het gebruik van het symbool uit § 6.1.12 van NEN 1413 is niet verplicht. Zie verder onder 1.

Namens het bevoegd gezag:

3. *Op welke wijze moeten vluchtroutes, volgens artikel 6.8 van het Bbl, worden weergegeven op de tekening behorende bij een gebruiksmelding?*

In tegenstelling tot het Bouwbesluit 2012 spreekt het Bbl zich daar niet over uit. De vluchtrouteaanduiding moet adequaat zijn. Indien gebruik wordt gemaakt van de aanduiding volgens § 6.1.12 uit NEN 1413 is dit, naar het oordeel van de ATGB, het geval.

5 / 5

Overigens merkt de ATGB over deze casus nog het volgende op:

- De aanduidingen in NEN 1413 waren onder het Bouwbesluit 2012 ook van toepassing op de aanduiding van de vluchtroute. In het Bbl zijn de aanduidingen volgens NEN 1413 alleen gekoppeld aan de aard en de plaats van de brandveiligheidsinstallaties in lid 5 onder e. De ATGB sluit niet uit dat er, naast het gebruik van het in § 6.1.12 van NEN 1413 aangegeven symbool, ook andere manieren zijn om een vluchtroute adequaat aan te duiden op een vluchtplattegrond.
- Een “aanduiding van een vluchtroute” (Bbl artikel 6.8 eerste lid onder d. onderdeel 4° ii) is overigens niet hetzelfde als een “vluchtrouteaanduiding” (Bbl artikel 6.8 eerste lid onder d. onderdeel 4° vi). Deze laatste is een installatietechnische maatregel.

